

REPUBLIKA SLOVENIJA

KABINET PREDSEDNIKA VLADE

Magnetogram ni lektoriran!

MAGNETOGRAM
POGOVORA PREDSEDNIKA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE JANEZA JANŠE
V ODDAJI »VROČI STOL« NA TELEVIZIJI SLOVENIJA
(Ljubljana, 13. april 2007)

VLADIMIR VODUŠEK: Spoštovane gledalke, spoštovani gledalci, dober večer. Na vroči stol bo nocoj sedel predsednik vlade Janez Janša. Najbolj vroča tema v zadnjem času, o kateri bo tekla beseda, je dogajanje v tajni službi SOVA, kjer, tako rekoč, dnevno prihajajo na dan nove pikantne podrobnosti. Pogled v drobovje tajne službe je ponovno zaostril odnose med premierom Janezom Janšo in predsednikom države Janezom Drnovškom, ki je danes odstopil kot predsednik Gibanja za pravičnost in razvoj. Premier pa bo komentiral tudi odstop Jelka Kacina, vodje opozicijske Liberalne demokracije, ki je sinoči zavrnila sporazum o nenapadanju v času vodenja Evropske unije.

Vprašanja predsedniku vlade boste lahko postavili tudi vi čez približno petnajst ali dvajset minut na številkah 01/4754040 in 01/4754041 ali na elektronskem naslovu »vroci.stol@rtvslo.si«.

Morda najprej, kako komentirate sinočnji nepričakovan odstop vodje Liberalne demokracije, Jelka Kacina?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Meni se ne zdi tako nepričakovan. Gre za eno zadnjih dejanj organizirane demontaže Liberalne demokracije potem, ko je bilo jasno, da tudi po zadnjem kongresu ne bo ujela sape. Veliko tistih je bilo, ki so pač začeli to demontažo, in tudi to dejanje je nekako logično.

VLADIMIR VODUŠEK: Zdi se pa vendarle, da je levica nekoliko pridobila - ne glede na ta kontroliran ali nekontroliran razpad Liberalne demokracije oziroma, da je pridobila pravzaprav?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Torej, favorit tranzicijske levice je bila prej Liberalna demokracija. Ta je postala popolnoma nekredibilna, ker ni bila sposobna analizirati realnih vzrokov za poraz na volitvah in omrežja v ozadju so pač iskala bolj kredibilnega nosilca, favorita. Po dolgem oklevanju, ki je trajalo kakšno leto, je očitno padla kocka - to naj bi bili zdaj Socialdemokrati. Tako da to je na nek način zapoznela reakcija na volilne dogodke. V normalnih državah bi se te stvari dogajale prvo leto po volitvah, pri nas se dogajajo leto in pol pred volitvami.

VLADIMIR VODUŠEK: To se pravi, da se ne bojite teh premikov? Pridobiva Socialna demokracija, Borut Pahor. Veliko se špekulira o možnih povolilnih koalicijah. Je možna koalicija z Borutom Pahorjem po naslednjih volitvah?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Tu bi jaz rad spomnil na dogajanje pred in po zadnjih volitvah. Takrat je ta ista stranka, tudi gospod Pahor, veliko govorila o tem, da so odprti, da so pripravljeni za sodelovanje ne glede na ideološko in ostalo zgodovino. Po volitvah je Slovenska demokratska stranka kot relativna zmagovalka volitev ponudila tudi njim koalicijo. Brez fige v žepu, zelo resno smo se bili pripravljeni pogovarjati, vendar je večina poslanske skupine zavrnila sploh resne pogovore. Resnih pogovorov z njimi ni bilo, kljub temu, da se je predsednik nekako trudil v tej smeri. V tem trenutku se je njihova poslanska skupina - kot neko trdo jedro stranke oziroma glavno jedro stranke, ki je trdno ali pa glavno jedro vedno, ko je stranka opoziciji - okrepilo z tremi, štirimi prestopniki iz Liberalne demokracije, ki so bili tudi proti sodelovanju po volitvah leta 2004 z eno izjemo. Mislim, da

gospod Pavliha ni bil, ostali trije so pa nasprotovali takšnemu sodelovanju, tako da jaz ne verjamem, da se krepki nek center dialoga v tisti stranki. Žal moram to reči kljub temu, da poslušamo o raznih velikih koalicijah in tako dalje.

VLADIMIR VODUŠEK: To se pravi, da lahko pričakujemo konflikt tudi z Borutom Pahorjem? Je on vaš glavni konkurent v tem trenutku?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: V tem trenutku je prezgodaj govoriti o glavni ali pa vzporedni konkurenci na volitvah čez leto in pol. Jaz si želim nekega realnega tekmovanja programov. Mislim, da je že zdaj možno napovedati, da bo ta vlada in ta vladna koalicija po štirih letih lahko pokazala rezultate, ki bodo bistveno boljši od kateregakoli primerljivega obdobja v slovenski zgodovini - gospodarske, socialne, vsakršne, mednarodne. Tako da se tega soočenja ne bojimo. Mislim, da je dobro, da imajo volivci na razpolago realne alternative. Bistvo demokracije je ne samo, da obstaja vladna koalicija, vlada, oblast in opozicija. Bistvo demokracije je, da je zamenjava oblasti na vsakih volitvah verjetna – ne da je to samo nekaj teoretičnega, kar se je pri nas dogajalo dvanajst let.

VLADIMIR VODUŠEK: Boste sedaj spremenili kaj v tem drugem delu mandata? Se vam zdi, da ste mogoče v prvem delu naredili kakšne napake, ki bi jih sedaj drugače naredili recimo?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Težko bi govoril, da se je kakšna strateška zadeva odvijala bistveno drugače oziroma, da bi, če bi ponavljali mandat še enkrat od začetka - kar seveda nikoli ni možno, nima smisla tega objokovati - delali drugače. Veliko stvari je bilo, kjer potem vidiš, da če bi vnaprej vse vedel, bi se drugače pripravil, ampak pri strateških stvareh vladna koalicija izpolnjuje koalicijsko pogodbo. Imamo precej določene prioritete, kaj v prvem letu, kaj v drugem letu, kaj v tretjem letu. Razen pri enem delu reform, ki se nanaša na trg dela - na delovnopravno zakonodajo, ni nobenih, niti taktičnih zamud. Tako da stvari tečejo in v tem trenutku počasi prehajajo v priprave celotne države na predsedovanje Evropski uniji.

VLADIMIR VODUŠEK: Saj to me zanima. Zdaj izgleda, da tega sporazuma o sodelovanju strank med predsedovanjem Evropski uniji ne bo. Sinoči je Liberalna demokracija to zavrnila. Gospod Kacin je celo govoril o novi Dolomitski izjavi. Kaj pravite na to?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Tega nisem slišal, ampak je to zanimiv termin, še posebej glede na to od kje prihaja. Včasih je nekdo drug uporabljal takšne primerjave. Prvič, ne gre za pakt o nenapadanju, kot se je napačno poročalo, še posebej na nacionalnem radiu vse do danes. Gre za predlog sporazuma, ki definira neke okvire sodelovanja parlamentarnih dejavnikov - ne samo strank, ampak tudi samostojne poslanske skupine in poslancev italijanske narodne skupnosti in poslanske madžarske narodne skupnosti v času ključnih priprav na predsedovanje in samega predsedovanja. Ta sporazum z ničemer ne omejuje ustavne vloge opozicije, da nadzira oblast. Tudi se ne nanaša na notranjepolitične teme. Ta sporazum se nanaša samo na sodelovanje pri vodenju Evropske unije, kjer se pač vladna koalicija obvezuje, da bo delila vse informacije z opozicijo, opozicija pa, da teh zadev ne bo tretirala na enak način - recimo zaradi dejanj pri vodenju Evropske unije - uporabljala opozicijskih inštrumentov, ki jih ima opozicija na razpolago, ko gre za notranji nadzor oblasti. To bi smešno izgledalo in se nikjer to ne dogaja. Tako da gre za nek gentlemanski dogovor, ne pa za kakšen pakt o nenapadanju, kot se napačno tolmači.

VLADIMIR VODUŠEK: No, saj nekateri člani društva Zares oziroma poslanci so to drugače sprejeli. Pričakujejo od vlade, da tudi ona ne bo vlekla nekih notranjepolitičnih potez v tem času?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Vlada bo zelo zaposlena s tem, najbrž največjim izzivom v zgodovini po osamosvojitvi in vstopu v Evropski unijo in v NATO in najbrž te nevarnosti seveda ni. Gre pa seveda za nek izpit zrelosti. Slovenski politični akterji, parlamentarne stranke so bile sposobne ta izpit položiti, ko je šlo za sporazum za sodelovanje pri vstopanju v NATO in Evropsko unijo. Mi smo bili takrat glavna opozicijska stranka in smo podpisali takšen sporazum. Mi smo bili konstruktivni na teh točkah, smo vlado podpirali. Žal mi je, da del sedanje opozicije ni na tej ravni, čeprav mislim, da tukaj niti ne gre za to. Jaz mislim, da v Liberalni demokraciji ob tem

razkroju enostavno ni nikogar, ki bi bil sposoben spisati nekih resnih predlogov za ta sporazum. Vsi ostali so jih v glavnem poslali.

VLADIMIR VODUŠEK: Pričakujete, da bo društvo Zares oziroma ta skupina bolj resna oziroma, da se bo dalo lažje z njo pogovarjati, kot novim političnim igralcem?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Od njih smo danes dobili konstruktivne pripombe na sporazum, ki jih bo večino možno upoštevati. Mislim, da bo enako tudi s strani drugih opozicijskih parlamentarnih dejavnikov. Tako da jaz ne vidim tukaj problema, razen pri tej - zdaj že zelo majhni - Liberalni demokraciji, ki še išče samo sebe.

VLADIMIR VODUŠEK: Nekaj problemov ste imeli tudi v koaliciji, recimo pri tej resoluciji o Hrvaški. Več razumevanja ste našli pravzaprav na opozicijski strani, ki nasprotuje tej resoluciji, medtem ko nekatere vladne stranke, kot Ljudska stranka, kot tudi opozicijska Nacionalna stranka ta sporazum podpirajo. Kaj se pravzaprav dogaja v odnosih s Hrvaško? Zdi se, da se vendarle v ozadju pripravlja neka pobuda. Se bomo izognili arbitraži?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Kar se tiče te podpore ali pa konstruktivnega pristopa k reševanju teh zadev, je bil ta približno enakomerno porazdeljen po političnem spektru. Ena opozicijska in ena koalicijska stranka vztrajata na tem, da bi državni zbor sprejel neko resolucijo, s tem da se oba teksta močno razlikujeta in da noben od teh tekstov nič ne rešuje. Enostransko vprašanj, ki jih je treba dogovoriti med dvema stranema, ni možno rešiti. Če bi bilo to možno, potem bi resolucijo sprejeli že zdavnaj in bi stvari rešili. Tako da sem jaz vesel, da je po dolgem pogovoru predstavitve argumentov z vladne strani zmagal razum in da poskušamo iskati rešitve tam, kjer jih je edino možno najti. Se pravi, za nekatera vprašanja znotraj hrvaškega vstopanja v Evropsko unijo, ker pač prevzema evropske norme in evropske standarde in to samo po sebi rešuje nekatera vprašanja. Enega od pomembnih - gre za odprtje trga nepremičnin - smo na ta način že rešili pravnoformalno in v praksi mora zadeva zaživeti v teh tednih. Druge pa rešujemo z dvostranskimi pogovori, ki jih je veliko. Niso pa seveda pred kamerami, ker na ta način se ne da nič rešiti. Teh pogovorov je veliko, na nekaterih točkah so stvari popolnoma izčističene in gre samo za vprašanje ali bo na strani partnerjev v sosednji državi, pri hrvaški vladi še najdeno toliko produktivnega časa v času pred volitvami, ki bodo pri njih jeseni, da bomo kakšnega od teh vprašanj rešili. Jaz upam, da bomo, težko pa karkoli obljubljam, ker to ni odvisno od nas.

VLADIMIR VODUŠEK: No, ko sva pri Hrvaški. Te dni se vodja opozicijske SDP Ivica Račan bori za življenje. Gre za nekdanjega premiera, ki je vendarle podpisnik sporazuma Drnovšek-Račan, edinega poskusa, da bi nekako dvostransko rešili to mejo. Kaj pravite, se bo s tem spremenilo kaj v odnosih med Slovenijo in Hrvaško?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Mislim, da se s tem ne bo spremenilo. Meni je ob tej situaciji dvakrat žal. Prvič žal za človeka, ki je še mlad, ki je še nekaj mesecev nazaj dajal videz, poln energije, zdaj pa se bori z zelo težko boleznijo, kjer je stanje resno. Drugič pa mi žal, da tisti poskus takrat ni bil uspešen, ker bistveno drugačne dvostranske rešitve - tudi če bo prišlo do sodelovanja tretjega, arbitraže oziroma rešitve s pomočjo tretjega - kot je bila tista, v praksi, če pogledate situacijo ali pa zemljevide, ko gre za mejo na morju med državama, ni možno najti. To je popolnoma jasno. Dejstvo pa je, da je situacija politično zapletena zaradi tega, ker je dogovorjen in podpisan sporazum s strani obeh vlad Slovenija sprejela in Odbor za mednarodne odnose državnega zbora to tudi formalno potrdil, dočim Hrvaška je to zavrnila, kljub temu, da so stranke, ki so to podpisale in imele vlado v rokah, v parlamentu imele večino - kar je seveda veliko vprašanje verodostojnosti, ki se tukaj postavlja. In to dela situacijo zelo težko. Opozicija je bila takrat na Hrvaškem proti, zdaj je ta opozicija v vladi in tukaj je nekakšen konsenz, da tisto ni bilo dobro, ne vedo pa, kaj bi drugo ponudili. Potem je seveda vedno izgovor pri roki, češ, dajmo to na arbitražo.

VLADIMIR VODUŠEK: Kaj je z referendumom, ki ga predlaga gospod Marjan Podobnik? Je to samo poskus pritiska oziroma oblika pritiska, ali lahko dejansko do tega pride?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Torej, ne vem, kaj bi dali danes na referendum. Realna možnost, ki bi se ji vsi dobronamerni na obeh straneh - to sem trdno prepričan - radi izognili, je, da v trenutku, ko Hrvaška izpolni vse pogoje in ko države članice Evropske unije odločajo o ratifikaciji pristopne pogodbe Hrvaške v Evropsko unijo

kvalificiran predlagatelj v skladu s slovensko ustavo da zakon o ratifikaciji na referendum. To je pač realna možnost. Mislim, to je ustavna možnost v Sloveniji, ki obstaja, ki se jo morajo zavedati tudi vsi ostali. Vendar pa v tem trenutku sploh javno govoriti o njej, s tem groziti in uporabljati kot sredstvo pritiska nima nikakršnega smisla, ker na ta način samo Slovenija izpade neverodostojna, ko se pač vključuje v pogajanja na strani Evropske unije v tisočih vprašanjih, ki jih je treba rešiti v tem pogajalskem procesu.

VLADIMIR VODUŠEK: Torej, vi temu niste naklonjeni.

Predlagam pa, da greva na najbolj vročo zgodbo zadnjih dni, in sicer afero SOVA. Še prej pa vabim gledalke in gledalce, da sodelujejo v naši anketi, in sicer pri vprašanju: »Ali je vladni nadzor Sove upravičen?.« Za stacionarne telefone: »DA« 090/933005, »NE« 090/933006 in za mobilne telefone: »DA« *303*5#, »NE« *303*6#.

Gospod predsednik, je vladna skupina že končala poročilo o nepravilnostih v tajni službi? Verjetno imate kakšne informacije o tem?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Seveda, imam vse informacije, ki so potrebne za to, da vam odgovorim na to vprašanje. Tega poročila še ni in ga tudi še nismo pričakovali v tem času. Pravzaprav je potrebno povedati, da so stvari težje, kot se je pričakovalo takrat, ko je bila ta skupina ustanovljena. Ko bodo vsaj posamična vprašanja, s katerimi se skupina ukvarja nekako zaključena, bo poročilo pripravljeno oziroma bodo pripravljena poročila o tistih vprašanjih, ki so napisana v sklepu. Kar se tiče nadzora, nadzor je vedno povezan z odgovornostjo. SOVA je vladna služba, zanjo neposredno odgovarja vlada - jaz kot predsednik vlade. Če bi recimo parlamentarna komisija, ki nadzoruje, še posebej uporabo posebnih metod in sredstev in zakonito delo te službe, odkrila tam kakšno napako, bi jaz zanjo politično odgovarjal. Terjati od mene odgovornost, hkrati pa zanikati pravico, da skušamo stvari - za katere mislimo, da tam niso dobre ali pa obstajajo upravičeni sumi - urediti in raziskati, je naravno absurdno. Večje neumnosti, oprostite, jaz v življenju še nisem slišal.

VLADIMIR VODUŠEK: Predlagam, da v nadaljevanju pogledava prispevek kolega Mateja Hlebša, potem pa greva na podrobnosti.

MATEJ HLEBŠ: Je posebna vladna skupina imela vpogled v tajno bazo podatkov SOVA? Se je v prostorih SOVA uničevalo arhivsko gradivo nekdanje komunistične tajne policije, bolj znane kot UDBA? Je prihajalo do zlorabe tajnega fonda, med drugim za zasebne potrebe predsednika države? To so le nekatera vprašanja, ki spremljajo afero SOVA. Trenutno pa buri duhove tudi, ali je SOVA prisluškovala funkcionarjem Socialdemokratske stranke v času, ko je bila ta v opoziciji? Parlamentarna nadzorna komisija slednje ne more izključiti.

MIRO PETEK: Vse je možno, glede na to, da se nekateri kadri na SOVA še niso izvili iz udbovskih plenit.

MATEJ HLEBŠ: SOVA naj bi tako leta 1999 kupila posebni aparat za prisluškovanje mobilnim telefonom.

MIRO PETEK: To so zadeve, ki segajo v čas Drnovškove vlade.

IZTOK PODBREGAR: SOVA je uporabljala skladno z zakonom vsa ta sredstva. Kar se tiče uporab posebnih metod in posebnih oblik, je to natančno predpisano z zakonom. Tukaj smo zopet še pri eni vrsti nadzora, da direktor SOVA predlaga sodnikom, torej sodni veji oblasti in sodna veja oblasti odredi, kako se uporabljajo tovrstne posebne oblike delovanja.

MATEJ HLEBŠ: Da je SOVA imela od leta 1990 skrivne prostore na Malem trgu sredi Ljubljane, in to v neposredni bližini Socialdemokratske stranke še dodatno okrepi ugibanja o njeni prisluškovalni dejavnosti.

MIRO PETEK: Govori se, da so imeli tam določeni ljudje zelo pestro seksualno življenje. Tudi to se govori. Kaj se je še poleg tega tam v teh stanovanjih dogajalo, nas pa seveda zanima. Obstaja velika verjetnost, da so se ljudje, ki so delovali v teh konspirativkah, šli tudi tajno politično policijo.

IZTOK PODBREGAR: *No, da bi Slovenska obveščevalno-varnostna agencija delovala kot tajna politična agencija odločno zanikam.*

MATEJ HLEBŠ: *Ker je premierov svetovalec za nacionalno varnost Aleksander Lavrih skupaj z direktorjem SOVA Matjažem Šinkovcem septembra lani vstopil v prostore SOVA sredi Ljubljane, se zopet pojavi vprašanje, ali je prišlo do vpogleda v tajne podatke in ali je bilo to dejanje sploh zakonito? Za premiera Janšo to nikakor ni sporno, saj naj bi Lavrih za svoje ravnanje imel vsa pooblastila.*

VLADIMIR VODUŠEK: Gospod Janša, zakaj sta direktor SOVA Matjaž Šinkovec in vaš svetovalec za nacionalno varnost Aleksander Lavrih štirinajstega novembra lani po zamenjavi v vrhu SOVA vstopila v službene prostore oziroma v prostore tega stanovanja, ki ga je SOVA uporabljala oziroma v t.i. konspirativko SOVA? Ste imeli kakšne informacije, da se tam kaj dogaja, kar škoduje nacionalni varnosti? Za kaj je šlo?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Neposredni povod za obisk te lokacije, za katero jaz tudi v času, ko sem odgovoren za to službo, nisem nikoli slišal ali vedel, da obstaja - nihče me ni s tem seznanil niti s tem oddelkom, ki je tam deloval, pa mislim, da najbrž bi se to spodobilo, vsaj ko gre za ključne zadeve - ključni povod za ta obisk, na katerega je šel moj svetovalec na prošnjo novega direktorja SOVA so bili različni odgovori na vprašanje ali SOVA razpolaga z mobilno napravo za prisluškovanje mobilnim telefonom. Zakaj je to pomembno? Zato ker, ko govorimo o nadzoru, uporabo takšne mobilne naprave ni možno verodostojno nadzorovati. Jaz v času bivšega direktorja nisem nikoli slišal, nikoli me ni seznanil, da takšna naprava obstaja. Novi direktor pa je dobil, oziroma po tej primopredaji so krožile različne informacije. Po enih informacijah takšne naprave naj v SOVA ne bi bilo. To so visoki funkcionarji SOVA izrecno izjavljali - da tega ni. Po drugih informacijah naj bi to bilo. V bistvu se je preverjalo ali to obstaja, oziroma ali obstaja dokumentacija v zvezi s tem. To je bil neposredni razlog za ta obisk. Ta obisk je odprl še dodatna vprašanja. Zadeve ni bilo možno razjasniti ob letnem poročilu. Ko je vlada obravnavala letno poročilo, se je odprla vrsta vprašanj. Ministri so postavljali vprašanja, razpravljali in na podlagi tega smo se potem odločili, da se ustanovi delovna skupina, ki naj to preišče. Moram pa reči, da od trenutka, ko je ta skupina začela resno delovati, je očitno dregnila v osje gnezdo. Drugače takih reakcij ne bi bilo. Si ne znam predstavljati kaj bi to koga motilo. Še posebej me čudi, da nekatere politike v parlamentarni nadzorni komisiji, ki imajo dolgo kilometrino še v bivšem režimu, moti to, da je izvaja nadzor. V interesu vseh je, da je nadzora čim več in da se nezakovitosti ne dogajajo. To je naravnost absurdno. Tisto, kar pa je potrebno poudariti, je pa to, da od takrat, ko je ta komisija začela resno delovati - še posebej v nekaterih časopisih, kot so Dnevnik, Mladina, deloma tudi POP TV - vrvi dezinformacij, češ, kaj naj bi se vse preiskovalo, kaj naj bi se vse tam dogajalo, čeprav o teh stvareh nihče ni govoril. Teh sumov ni bilo in tega nihče ne preiskuje. Po drugi strani so pa druge stvari, o katerih se ne piše, se ne govori, čeprav tisti, ki jih informirajo, natančno vedo za kaj gre. Stvar se skuša od samega začetka speljati na stranske tire, dezinformirati javnost in ovirati delo te delovne skupine.

VLADIMIR VODUŠEK: Ampak, te dezinformacije so šle v smeri, da v tajnem fondu manjka denar, da je bil nenamensko uporabljen, o fiktivnih zaposlitvah sodelavcev predsednika države. Govorilo se je o nakupih in prevozih generičnih zdravil, potem o oskrbi Brodija in podobno. Kaj je res od tega?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Vedno, ko je ta delovna skupina začela postavljati ključna vprašanja, se je naslednji dan v tisku pojavilo cel kup banalnosti, ki naj bi dokazovale, da gre za neko iskanje ne vem kakšnih razlogov za diskreditacijo nekih posameznikov in tako naprej. Ne gre za to. To je izključno manever tistih, ki se čutijo ogrožene zaradi, zdaj že lahko rečemo, dokazljivo nezakonitih ravnanj - vsaj na nekaterih segmentih. Skuša se stvari spraviti na stranski tir. To je seveda brezplodno početje, ker skupina pripravlja poročilo. Poročilo bo doživelo usodo, kot je pač v pravni državi potrebno in stvari se bodo razčistile.

VLADIMIR VODUŠEK: To se pravi, da ste potem to aparaturo za prisluškovanje našli? Mislim po nekaterih informacijah, ki jih imam jaz, naj bi to kupili leta 1999?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Jaz tega podatka ne vem, kdaj naj bi to kupili. Ampak odgovor je da - ta aparaturo se je našla.

VLADIMIR VODUŠEK: Kje, na Malem trgu 4?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Preveč me sprašujete. Ne vem točno, kje je bila. Ampak po tem, kolikor zdaj vem od članov oziroma predsednika delovne skupine, ta naprava obstaja.

VLADIMIR VODUŠEK: Se je zlorabila ta naprava?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Na ta odgovor bo potrebno počakati, dokler se stvari ne raziščejo. Je pa stvar sporna sama po sebi, ker mobilne naprave za prisluškovanje mobilnim telefonom ni mogoče nadzorovati. Ne predstavljam si, kako naj bi neka parlamentarna skupina to nadzorovala ali kdorkoli drug.

VLADIMIR VODUŠEK: Ampak, če se ustaviva pri očitkih predsedniku države, pri zlorabi tajnega fonda. Ste dobili kakšne podatke oziroma je komisija v SOVA našla kakšne podatke, ki bi dokazovali, da je gospod Podbregar ali pač predsednik države dobival denar iz tega tajnega fonda?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Poglejte, prvič ta skupina se ne ukvarja z nekimi posamičnimi zadevami. Ukvarja se s tem t.i. tajnim fondom, ker to so občutljive zadeve, okrog katerih se je veliko govorilo. Zato je eno od vprašanj, na katerega komisija oziroma delovna skupina išče odgovor, kaj se je konkretno dogajalo. Kaj je skupina že ugotovila jaz ne vem, ker se nimam časa vsak dan s tem ukvarjati. Seznanjen sem z določenimi zadevami. Predvsem takrat, ko moram odgovarjati na novinarska vprašanja, se toliko informiram pri predsedniku delovne skupine. Drugače pa pač brez nervoze. Razumljivo je zakaj so nekateri nervozni. Ampak kar se javnosti tiče lahko mirno zatrdim, da služba normalno deluje, da večji del službe tudi ni bil vpleten v te stvari, za katere obstaja sum, da so bile nezakonite. To je skrivalo tudi pred večino zaposlenih v SOVA. In drugič, lahko mirno zagotovim, da bomo te stvari razčistili. Tako kot je pač to potrebno v pravni državi in pristojni organi bodo imeli veliko dela.

VLADIMIR VODUŠEK: Gospod Jerovšek je rekel, da pač SOVA živi svoje življenje, da nekako lebdi. Je v tej službi obstajala vzporedna služba oziroma vzporedna oblast, ki naj bi delovala kot tajna politična policija?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Ne vem. Poglejte, Slovenija je lani praznovala petnajsti rojstni dan, vse institucije slovenske države so bile stare petnajst let, letos bodo stare šestnajst let. Nekateri posamezniki v tej službi pa so že pred nekaj leti dobivali jubilejne nagrade za delo v službi, ki traja petintrideset let, recimo. To na simbolni ravni veliko pove.

VLADIMIR VODUŠEK: Ampak zakaj mislite, da se je gospod predsednik države Janez Drnovšek tako ostro odzval na svoji spletni strani? Pod naslovom »Negativci bruhajo blato« je zapisal: »Kaj počnejo naši negativci? Njihov poglavar je ves užaljen, ker sem njegovo veličino užalil z nekaj kritičnimi pripombami in zato se mora maščevati. Nagnal je vse svoje pomagače, da najdejo kaj slabega, kaj blata za metanje.« Če zdaj to prevedemo, je predsednik Drnovšek nekako vas označil za negativca in vam očita, da se mu hočete maščevati in pošiljate svoje ljudi v SOVA. Kaj pravite na to?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Jaz vsega ne bi komentiral, ker se mi ne zdi resno. Tudi spletnih forumov, to sem že enkrat dejal, ne komentiram. Rad bi pa dejal to, da je od začetka mandata te vlade bilo v SOVA, kjer je nekaj sto ljudi, na novo zaposlenih dva ali trije. Mi smo - tako kot so ostale vladne službe in ministrstva - sprejeli načrt, da zmanjšamo administracijo. Število se je zmanjševalo, se ni povečevalo. Vsi, ki so danes zaposleni v tej agenciji, z izjemo direktorja pa morda še dveh, treh, so ljudje, ki so bili zaposleni v času prejšnjih vlad ali pa ne vem kdaj. Tako da tam ni nikogar, ki bi ga jaz tja poslal in bi delal kaj proti predsedniku države ali komurkoli drugem. To so absurdne obtožbe. Vladna delovna skupina pa pač razčiščuje sume, do katerih je prišlo, o katerih sem prej govoril in nima nikakršne veze s tem, kar je zapisano na tej sicer precej eksotični spletni strani.

VLADIMIR VODUŠEK: Jaz predlagam, da pogledava, če imamo že kakšno vprašanje gledalcev. Očitno vprašani še nimamo. Vprašanje predsedniku vlade pa lahko postavite tudi na številkah - kot smo rekli 01/4754040 in 01/4754041.

Danes je nekako vest dneva, da je predsednik Drnovšek tudi na tej spletni strani, ki ji vi pravite eksotična, zapisal, da se umika iz upravnega odbora Gibanja za razvoj in da ne bo več predsednik Gibanja. Pravi, da mu ni več do formalnih funkcij in da bo s tem pripomogel, da ne bo več stalnih špekulacij, kakšni so njegovi dejanski nameni in nameni gibanja ter da ga ne misli uporabljati, oziroma da ga uporablja za svoje namene. Kaj pravite na to?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Nič ne pravim. Po ustavi je funkcija predsednika države nezdružljiva s kakršnokoli drugo dejavnostjo in mislim, da bi morali ustavo spoštovati. To me samo veseli, če se kdo odločil, da bo temu tako.

VLADIMIR VODUŠEK: Mislim, da imamo vprašanje gledalca. Dober večer. Prosim, če se lahko predstavite in postavite kratko vprašanje predsedniku vlade.

GLEDALEC: Dober večer, Bojan iz Ljubljane pri telefonu.

VLADIMIR VODUŠEK: Dober večer. Prosim?

GLEDALEC: Najprej en lep pozdrav obema. Bi pa vprašal sledeče: Premier Janša je prej govoril v zvezi s tem, da so nekateri v SOVA dobili jubilejne nagrade, da so tam še bili v času UDBA in tako naprej. Veste marsikatero podjetje je spremenilo ime ali se reformiralo pa ravno tako dobijo danes ljudje jubilejno nagrado. To je ena zadeva. Druga zadeva pa me zanima kako je bila kontrolirana manevrska struktura narodne zaščite v času našega osamosvajanja, ker vemo da se je tudi takrat dalo marsikaj skriti, prikrit ali delati mimo zakona. Hvala lepa in nasvidenje!

VLADIMIR VODUŠEK: Hvala za vprašanje. Izvolite gospod predsednik.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: To sta dve popolnoma neprimerljivi stvari. Manevrska struktura narodne zaščite je bila oborožena formacija, ki je varovala plebiscit in slovensko osamosvojitve. To ni bila kaka tajna služba ali kaj. Kar se tiče tradicije dela v nekaterih službah sem skoraj prepričan, da v nobeni post-komunistični državi, ki je danes članica Evropske unije, v tajnih službah teh držav ne delajo ljudje, ki so v času totalitarnega sistema kršili človekove pravice in te službe so včasih bile namenjene predvsem temu. Okrog tega v evropski javnosti in politiki ni nikakršnih dilem. Mislim, da je to resno vprašanje, s katerim se moramo tudi mi soočiti. Ne gre za neko podjetje, ki dela štedilnike.

VLADIMIR VODUŠEK: Mislim, da imamo naslednje vprašanje gledalke ali gledalca. Dober večer. Prosim če se lahko predstavite in postavite kratko vprašanje.

GLEDALEC: Dober večer.

VLADIMIR VODUŠEK: Prosim, če lahko na kratko.

GLEDALEC: Lepo pozdravljena. Zanima me odnos s Hrvati, oziroma meja. Trenutno je stanje tako kot ga poznamo. Moje mnenje je, da izvira tudi iz nedemokratske preteklosti - približno petdeset let stare. Ali bi bilo mogoče v teh resolucijah, ki se omenjajo zdajle, mogoče vklopiti tudi to? V tem smislu, da bi mi Slovenci obsodili vse nedemokratske postopke, ki so privedli do tega stanja meje in se tako moralno postavili v odnos do drugih.

VLADIMIR VODUŠEK: Hvala lepa, smo razumeli vprašanje. Izvolite gospod predsednik.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Torej, mi smo z izjavo, ki je bila leta 2005 podpisana na Brionih, dvostransko zagotovili, da noben postopek v zvezi z mejo, ki je bil s strani kogarkoli narejen enostransko, ni

priznan. In da se upošteva stanje, ki sta ga obe državi definirali v ustavnih aktih ob osamosvojitvi. Tako da enostranski koraki tukaj ne štejejo. Ne samo, da so bili obsojeni - so dvostransko nekako zanikani s tem, da v to kategorijo - ker je bilo v zvezi s tem nekaj napačnih razlag, zato to posebej podčrtujem - ne sodijo stvari, ki so bile dvostransko dogovorjene. Prej omenjeni sporazum Drnovšek-Račan je bi dvostransko dogovorjen pa potem na eni strani ni bil ratificiran.

VLADIMIR VODUŠEK: Imamo tudi eno vprašanje po elektronski pošti. Kjer pravi, da je ta vlada, ta koalicija dobila volitve z očitki o korupciji in bogatenju v prejšnjih dvanajstih letih, da pa do sedaj še ni nič razčistila. Kaj pravite na to?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Delno moram temu pritrditi. Vendar pa neko razčiščenje, ki ima na koncu epilog v pravnomočni sodbi, ni v pristojnosti koalicije. Ni v domeni tega, kar lahko naredi izvršilna oblast ali vlada. To je stvar pravosodja. Kar se tiče organov tožilstva - ki je deloma v domeni vlade, da pač predlaga določene ljudi - so se stvari deloma premaknile, vendar pa s trenutnimi rezultati nihče ne more biti zadovoljen. Do dokončne sodbe je treba še nekaj počakati. Je pa to trdo delo. Naj omenim samo en šokanten podatek, ki pade ven iz razprave, ko je vlada poslala v državni zbor resolucijo o zatiranju kriminalitete. Število kaznivih dejanj brez prometnih nesreč - pravzaprav število obravnavanih kaznivih dejanj, evidentiranih kaznivih dejanj v Sloveniji, ki ima dva milijona prebivalcev - je od leta 1992, ko je svojo vladavino nastopila Liberalna demokracija in Združena lista oziroma karkoli se zdaj ta stranka imenuje, pa do konca te vladavine tam leta 2004 naraslo iz skoraj 35.000 na skoraj 90.000. Kar seveda pomeni, da ob tem času, ko so se gradile institucije itn., je razpadal nek vrednostni sistem odraz katerega je ta številka. In samo z represijo, samo z spremembo zakonov, tožilstva itn. se tukaj lahko nekaj naredi. Vendar se je pa treba vprašati kako je lahko število kaznivih dejanj v teh dvanajstih letih tako naraslo? Tukaj je tudi bistvo problema. Gre za vprašanje vzgoje, gre za vprašanje vrednot, gre za vprašanje odnosa do preproste dileme, ki je stara več kot država - kaj je prav in kaj je narobe. V neki normalni družbi se mora običajno za normalne stvari vedeti kaj je prav in kaj je narobe. Pri nas se je to zameglilo zaradi ideoloških, tranzicijskih in ostalih interesov. To poizkušamo počasi spraviti nazaj.

VLADIMIR VODUŠEK: To se pravi vprašanje vrednot. Jaz predlagam, da prisluhneva še enemu vprašanju po telefonu. Dober večer!

GLEDALEC: Dober večer želim. Miro pri telefonu. Iz Ljubljane.

VLADIMIR VODUŠEK: Izvolite. Na kratko, če lahko.

GLEDALEC: Lepo pozdravljam oba. Še posebej gospoda Janšo, z globokim spoštovanjem, ker vem kaj ste, ko ste bil na Roški zaprt, preživeljal in gojil seme, ki ga danes darujete.

VLADIMIR VODUŠEK: Vprašanje, če lahko prosim?

GLEDALEC: Vprašanje je pa naslednje: Gre konkretno za to našo hišo, televizijsko. Gre za to, da komunikacija še vedno ne poteka. Moram odprto tukaj pred vami reči. Luč rešitve se zgodi, ko komuniciramo ljudje med seboj. En kup problemov je žal še vedno. Moram ga izpostaviti tukaj, ker komurkoli smo se obrnili se nič ni zgodilo.

VLADIMIR VODUŠEK: Prosim vas, če lahko samo postavite vprašanje. Za kaj gre?

GLEDALEC: Gospoda Janšo povprašujem kako bi lahko pripomogel, da bomo na mizo dali vse te naše z lahkoto rešljive probleme, ki so v naši hiši? Govorim v odnosu do zaposlenih in »vis-a-vis« t.i. zunanjih honorarnih sodelavcev, ki jemljejo ogromne denarje glede na nas.

VLADIMIR VODUŠEK: Hvala, hvala za vprašanje. Zdaj v kateri hiši mislite, če lahko še? V RTV hiši.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: To se boste morali zmeniti tukaj v tej hiši. Tukaj žal lahko zelo malo pomagam.

VLADIMIR VODUŠEK: Prej, ko sva govorila o vprašanju korupcije, me zanima kaj je z to Kosovo protikorupcijsko komisijo? Ustavno sodišče je zopet sklenilo, da te komisije ni možno ukiniti. Boste spremenili zakon oziroma ali boste zamenjali...?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Ustavno sodišče ni to odločilo. Ustavno sodišče je reklo samo, da komisija, ki je bila predlagana v zakonu, ki naj bi bila ena, zdaj sta pač dve - parlamentarna in ta - ne bi mogla nadzirati funkcij kot je ustavni sodnik itn.. Kar je malo čudno. Glede na to, da državni zbor voli te funkcije, bi jih lahko najbrž tudi nadziral. Tako da bo potrebno za ta segment pač poiskati neko drugo rešitev. Mislim, da je šestmesečni rok, v katerem mora državni zbor to narediti ali predlagati ustrezno rešitev.

VLADIMIR VODUŠEK: Boste poiskali novega direktorja?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Saj tukaj ne gre za direktorja. Gre za ureditev, ki pa zdaj, po mojem mnenju, ni dobra. S čem pa se ta komisija ukvarja? S kakšnim županom, občinskim svetnikom. Velike zgodbe, ki jih poznamo že leta, so pač nedotakljive tudi za to komisijo. Tisto, kar je bilo bistvo tega zakona, ki je bil za nekatere očitno zaradi tega tudi tako sporen, je to, da je ta zakon naredil premoženje funkcionarjev javno. Zdaj vsi pošiljamo neka poročila. To se zbira tam po nekih fasciklih. Obstaja možnost zlorabe kot vedno. Mi smo predlagali angleški sistem, kjer pač vsak, ki se da izvolit na javno funkcijo, pristane na to, da je njegovo premoženje javno. To premoženje je objavljeno na internetu, vsak ga lahko kontrolira. Zadeva je na ta način daleč najbolj preventivna. To, kar je sedaj, je pa dodatna birokracija, ki stane nekaj milijonov evrov na leto - rezultati so pa pičli.

VLADIMIR VODUŠEK: Zanima me še ena tema, ki se je nisva dotaknila prej. To je vprašanje guvernerja. Kaj je z guvernerjem? Zdaj se več o tej temi ne govori.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Kar je nekoliko čudno, ker so nekateri napovedovali vesoljni potop, če bo državni zbor zavrnil predlagane kandidate. Nič se ni zgodilo, banka normalno deluje naprej. Ni pa dobro, da te funkcije ni. In je nerazumljivo zakaj se toliko časa čaka z predlogi, še posebej zato, ker je bil objavljen javni razpis, javni poziv. Javilo se je več kandidatov. Konkretno dva, za oba je bilo ugotovljeno, da izpolnjujeta objavljene pogoje. Predlagatelj, se pravi predsednik države, slovenski javnosti do danes ni povedal kaj je narobe za drugim prijavljenim kandidatom in zakaj ga ne predlaga. Čeprav je najmanj toliko nepolitičen kot so bili ostali in ima zagotovo najboljše mednarodne reference med vsemi, ki so se omenjali.

VLADIMIR VODUŠEK: Kdaj ste se nazadnje z predsednikom države, gospodom Drnovškom, o tem pogovarjali?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: To je že dolgo od tega. Iz tistega pogovora so ven prišle neresnice.

VLADIMIR VODUŠEK: Je to povezano z gospodom Mencingerjem?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Ja, pogovarjala sva se po telefonu. Jaz nisem o tem pogovoru nikomur govoril. Potem pa so različni ljudje - od gospoda Ropa do gospoda Mencingerja - tolmačili slovenski javnosti kaj sva se midva pogovarjala. Nobenega od teh ni bilo zraven. Veliko stvari je bilo napačno povedanih. Jaz sem se ugriznil v jezik in teh stvari nisem komentiral. Sem pa iz tega potegnil nauk. Tukaj vlada nima nič pri tem. Dolžnost predsednika - po zakonu - je, da predlaga guvernerja, dolžnost državnega zbora - po ustavi - je, da odloča. Predsednik bi se pač moral posvetovati, tako kot so se prejšnji in teh zapletov bi ne bilo. Tukaj se je pa potem iz opustitve nekega normalnega pogovora in posveta naredil velik problem in delala različna politična ozadja.

VLADIMIR VODUŠEK: Se vam zdi dobro, da predsednik vlade in predsednik države ne komunicirata? Do kdaj bo to trajalo?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Torej, meni se to ne zdi dobro. Jaz bi si želel, da je stanje drugačno. Velikokrat sem se osebno trudil, da bi temu tudi bilo tako. Zadnja izkušnja je bila pač slaba - sem vam jo opisal. In izbiram v tej situaciji, ko ni na voljo dobrih in slabih možnosti tiste, ki so pač manj slabe. In ta je v primerih, da, ko

se z nekom pogovarjaš na štiri oči, potem pa se to na veliko razlaga po Sloveniji, se enostavno ne pogovarjaš, ker je manj škode.

VLADIMIR VODUŠEK: Jaz predlagam - preden razkrijem skritega gosta - da si ogledava prispevek novinarskega kolega Mateja Hlebša o reformah, kjer kljub dobrim gospodarskim rezultatom, je občasno slišati kritike o tem, da je vlada odstopila od ekonomskih in socialnih reform. Predlagam, da pogledamo prispevek.

MATEJ HLEBŠ: *Novembra 2005 ministrski zbor soglasno sprejme okvir reform, ki naj povečajo konkurenčnost gospodarstva in blaginjo državljanov. Med predvidene spremembe sodi tudi uvedba enotne davčne stopnje.*

PRESEDNİK VLADE JANEZ JANŠA: *Ta okvir bo uveljavljen, razen v kolikor se v tem času, v katerem bodo delani tudi mikro-izračuni in v katerem se bodo pripravljale konkretne zakonske rešitve, ne bo nekdo ponudil boljšega modela.*

MATEJ HLEBŠ: *V združenju delodajalcev reforme pozdravijo...*

SAMO HRIBAR MILIČ: *Reforme razumemo kot način razreševanja problema konkurenčnosti slovenskega gospodarstva. Ta je povezan z upadanjem števila delovnih mest, z begom delovnih mest, z begom kapitala iz Slovenije. Se pravi, da reforme pomenijo večjo socialno varnost za vse.*

MATEJ HLEBŠ: *S predlaganimi reformami pa so nezadovoljni sindikati. Predsedniki štirih sindikalnih konfederacij zato pred vladno palačo prižgejo sveče za, po njihovem prepričanju, umirajočo socialno državo.*

DUŠAN SEMOLIČ: *Mi vladi že nekaj časa dajemo sporočilo, da enotna davčna stopnja - z vsemi posledicami na položaj delavcev in upokoencev - za nas pač ni sprejemljiva.*

MATEJ HLEBŠ: *26. novembra 2005 sledi najbolj množičen sindikalni protest v zgodovini države. Pripravijo ga štiri največja sindikalna združenja. Po njihovih ocenah pa se ga udeleži kar 40.000 ljudi. Tudi tokrat je v ospredju enotna davčna stopnja ki naj bi porušila socialno državo in prizadela najšibkejše.*

DUŠAN REBOLJ: *Pravijo, da je udeležba delavcev na dobičku ropanje kapitala! Sram ji je lahko! Pravijo, da jih ne bo zaustavila niti ta množica ljudi, niti združeni sindikati. Mi jim pravimo: če greste vi naprej gremo tudi mi naprej!*

MATEJ HLEBŠ: *Za premierja je protest neutemeljen. Vlada je ponudila pogajanja, sindikati pa so jih zavračali in raje sklicali zborovanje. Janša je zato prepričan, da je odnos sindikatov do reform politično motiviran.*

PRESEDNİK VLADE JANEZ JANŠA: *Zdaj, če se gre zgolj za to, da se zberejo in zborujejo, potem bi bilo to bolje narediti v pomladanskem času, ko je vreme boljše. Kar se tiče reform, ki so predlagane, je vlada zelo jasno povedala, da vsi tisti ukrepi, ki se nanašajo na socialni sporazum, ki posega v polje socialnega dialoga niso sprejeti na vladi kot dokončni, ampak kot izhodišče za pogajanja.*

MATEJ HLEBŠ: *Če so nekateri že v protestu sindikatov videli konec prizadevanj za enotno davčno stopnjo, pa ga drugi vidijo v odstopu glavnega snovalca vladnih, ekonomskih in socialnih reform Jožeta P. Damjana z ministrskega položaja marca lani. Konec avgusta ministrstvo za finance dejansko sporoči, da enotne davčne stopnje zaenkrat ne bo, s čimer se konča najbolj burni del reforme davčne zakonodaje, ki je zaznamovala leto 2006.*

VLADIMIR VODUŠEK: No, pomlad je, sindikatov ni nikjer. Nekako se zdi, da so bolj zadovoljni z vlado zdaj, kot takrat - so pa bolj nezadovoljni delodajalci, zato predlagam, da razkrijeva skritega gosta, ki je ravno na vlado naslovil precej ostrih kritik - in sicer, da so dolgoročne razvojne spremembe prepočasne. To je začasni predsednik Gospodarske zbornice Slovenije, gospod Samo Hribar Milič. Gospod Hribar dober večer.

SAMO HRIBAR-MILIČ: Dober večer.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Dober večer.

VLADIMIR VODUŠEK: Kako to, da ste se na začetku reform bili pravzaprav skupaj, ste zelo podpirali vlado, sedaj pa se zdi, da ste na drugi strani in da sindikati bolj podpirajo vlado.

SAMO HRIBAR-MILIČ: Mislim, da so to samo občutki, zato izkoriščam to možnost, da tudi na glas povem, da so gospodarske razmere v Sloveniji v tem trenutku zelo dobre. Vendar pa so prav te okoliščine priložnost, da nadaljujemo z reformami. Moje vprašanje predsedniku vlade bi bilo: Slovenija ima odlične gospodarske igralce. Da pa bi leta 2013 dejansko dosegli nek vrh ali pa povprečje najbolj razvitih v Evropski uniji potrebujemo še dejanske globalne igralce, kot je Nokia, ki je prisposoda za najrazvitejše države, da okoli sebe koncentrirajo tako znanje kot tudi inovacije. Da bi v Sloveniji imeli neko Nokio oziroma okolje za neko Nokio, potrebujemo hitrejšo izvajanje reform, ki ste jih zastavili. Konkretno, več bi morali vlagati v znanje in razvoj, tudi večji delež tega vlaganja bi morali vlagati v aplikativne projekte ne toliko v neke bazične raziskave. Seveda v tem kontekstu bi nas zanimalo ali to, kar se dogaja, pomeni, da smo z konceptom reform nekako zastali ali lahko pričakujemo nadaljevanje v tej smeri?

VLADIMIR VODUŠEK: Gospod predsednik izvolite!

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Z veliko teh trditev se strinjam. Vendar pa to, kar je bilo na začetku tega mandata zastavljeno v okviru reformnega paketa, ni bilo mišljeno, da se bo vse zgodilo v enem letu. Tudi se postavlja vprašanje zakaj ni bilo vseh teh zahtev pred desetimi leti, ko so bili nekateri problemi isti. Saj trg dela je bil tudi deset let nazaj tog. Davki so bili bistveno višji pred desetimi leti kot so danes, pa pač tega vetra ni bilo toliko. O tem se je brezplodno pogovarjati, ker smo pač tukaj, kjer smo in delamo v tem času. Za nami je eden od dveh najtrših orehov reform. To je sprememba davčne zakonodaje, kjer so se stvari spremenile v pozitivno smer. Tudi namesto enotne davčne stopnje, ki je toliko razburila sindikate in nekatere, so se našle druge rešitve. Danes ima Slovenija bistveno bolj enostaven davčni sistem in davke, ki se znižujejo - prvič odkar je Slovenija nastala kot samostojna država. In to nam priznavajo tudi v svetu. Marca je bil ob socialnem vrhu Evropske Unije predstavljen vrstni red držav oziroma »evropski reformni barometer«, kjer je kombinirana ocena, ki jo je naredila Evropska komisija in Evropski poslovni forum, ki združuje delodajalske organizacije iz vse Evropske Unije - tudi naše. In po kombinirani oceni Evropske komisije in Evropske poslovne skupnosti sta samo dve državi takratne Evropske unije petindvajsetih držav boljši po reformah od Slovenije. Šest jih je na isti ravni, vse ostale so slabše. Se pravi, Slovenija je po reformnem barometru v Evropski uniji - se pravi, v prostoru, kjer tekmujemo - v vrhu. Samo Danska in Irska sta tukaj pred nami. Res pa je - in to je zapisano v poročilu Svetovnega gospodarskega foruma, ki je tudi izdal poročilo o konkurenčnosti držav, kjer je Slovenija od 117 držav, ki se ocenjujejo, na tridesetem mestu daleč v zgornji polovici - da bi lahko bila tudi boljša. V tem poročilu pa je zelo natančno analizirano kateri so glavni problemi zato, da gospodarski razvoj ni še hitrejši. In v tem poročilu, ki se nanaša na lansko leto, je ravno davčni sistem bil izpostavljen kot ključni problem. Ključen razvojni problem v Sloveniji. In ta problem je sedaj odpravljen. Na drugem mestu, oziroma zelo visoko, pa je neprožen trg dela. To pa je oreh, ki se ga sedaj skupaj lotevamo. Potekajo pogajanja. Mi tukaj ne želimo iti v smer, ko bi z nekimi normativnimi ukrepi ali pa z zakonodajo zniževali stroške dela. Ker razvojna prihodnost Slovenije ni v tem, da tekmujemo s poceni delovno silo. Prihodnost je v tem, da tekmujemo s kvaliteto. Je pa potrebno, da se te stvari izkoristijo - narediti ta trg bolj prožen. Tukaj pa je tisti izziv - tako za sindikate kot za zbornico in za nas. Tukaj mislim, da imamo vsi isti impulz.

VLADIMIR VODUŠEK: Gospod Milič ali so v tej tekmi zmagali sindikati? Govori se, da je nova ministrica bolj naklonjena sindikatom. Da je to problem v tem zastoju. Kaj vi kritizirate vlado?

SAMO HRIBAR-MILIČ: Predvsem smo zaskrbljeni, ker se tako dolgo pogajamo. Tako kot je predsednik vlade pravilno ugotovil že deset let opozarjamo na iste probleme. In priznati je treba - z davčno zakonodajo je bilo veliko narejenega. Ampak pri samem trgu delovne sile pa je trenutno situacija taka, da je zelo malo možnosti, da bo med socialnimi partnerji prišlo do konsenza. Seveda se postavlja vprašanje zakaj bi nekdo pristajal na neke radikalnejše spremembe? Sindikati tukaj vsako spremembo, ki bi jo lahko opravili zato, da bi dosegli večjo

konkurenčnost in višjo socialno varnost, zavirajo. Seveda velika možnost je, da sprememb pravočasno ne bo. Dvomim, da bomo jeseni tik pred predsedovanjem sposobni pripraviti neke radikalnejše spremembe, ki jih pa potrebujemo v kolikor hočemo ohraniti to visoko stopnjo gospodarske rasti in seveda tudi konkurenčnost.

VLADIMIR VODUŠEK: Hvala lepa. Samo še kratek komentar, ker smo že preko konca oddaje.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Torej, ne do jeseni, že do začetka parlamentarnih počitnic morajo biti ne samo končana pogajanja, ampak mora biti zelo jasno kje smo usklajeni in kje nismo usklajeni. Vlada ni nikoli rekla, da bo predlagala tiste spremembe, kjer bomo stoddostno usklajeni. Nasprotno, jaz sem dejal tudi na zadnjem sestanku s sindikati, da nimam iluzij, da se bomo v vseh stvareh uskladili, da je to na nek način tudi normalno, da neke razlike tudi še ostanejo in da bo moral parlament odločati o teh stvareh. Ne gre pa za - kot se je tukaj tudi temu reklo - zelo radikalne reforme. Gre za popravke, regulacije na trgu dela, ki morajo narediti ta trg bolj fleksibilen. Ravno ta trenutek, ko gre Sloveniji dobro, je pravi, da to naredimo. Imamo na drugi strani rezerve, da negativne posledice teh premikov amortiziramo. To je naš predlog, v to smer bomo šli. Jaz mislim, da bo zmagal zdrav razum in da bo na ta način Slovenija še bolj konkurenčna.

VLADIMIR VODUŠEK: Dobro. Jaz predlagam, da še pokomentirava rezultate glasovanja. »Ali je nadzor vlade nad SOVA upravičen?« »Da« jih meni devetinosemdeset odstotkov, »ne« enajst odstotkov. Kaj pravite na to? Na kratko, mogoče?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Jaz mislim, da je to itak retorično vprašanje. Ko gre za tajne službe, nadzora nikoli ni preveč. Mora biti zakonsko reguliran, ne sme rušiti učinkovitost teh služb in ne sme prizadeti osebne integritete ljudi, ki tam opravljajo zahtevno delo. Mora pa bit sposoben ločiti zakonito od nezakonitega delovanja in mora zaščititi pravice vseh ostalih, ki v teh službah nismo.

VLADIMIR VODUŠEK: Jaz se obema gostoma zahvaljujem za sodelovanje v oddaji »Vroči stol«. Vam spoštovani gledalci in gledalke pa hvala za pozornost in vabljeni na ogled naslednje oddaje v petek ob 20:55 na drugem programu. Lahko noč!